

עלילה לתרופה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מה שאתה מתייגע מתוך רצון טוב - זה בעצמו יקר מאד!

יום א', י"ז בתמוז תקצ"ב

...כי אדם לעמל יולד, ופרשו רבותיו זכרונם לברכה לעמל תורה, אבל בלא עמל כלל אי אפשר לקבל קדשת התורה, כי מצאתי ולא יגעתי אל תאמין, אבל אין השם יתברך שולח על האדם עמל ויגיעה שלא ויכל לעמוד בו.

וכבר ידוע לנו, שהלהפלה קשה מאד מאד מחמת רבוי המחשבות זרות, ויש בזה לדבר הרבה שלא תספיק הנייעה, אך הכלל שזה בעצמו שמיגיעין עצמו ומקייחין את עצמו להפלה אף על פי שאינו יכול להפלה פראוי זה בעצמו יקר מאד מאד בעיני השם יתברך, ונחשב כקרבנות, בבחינת "כי עליו הרגנו כל היום" וכי קבאר בבריו זכרונו לברכה.

גם זכר היטב ששני מחשבות אי אפשר להיות ביחד בשום אופן, וגם זכר היטב היטב התורה של אומרה לאלקי בעודי, ותעין שם יפה יפה, ולא תהיה בעיניך כישנה, ותלך עמה בכל יום, וגם זכר התורה על פסוקי צהר תעשה לתבה, וגם שם תעין יפה ותלך בזה גם כן, ובחסידי ה' תוכל להחיות נפשך בהם וכיצא בהם.

בענין הלמוד, בודאי טוב לפניך בכל האפנים שתתחיל פסדו האורח חיים עם ה"מגני ארץ", ותקבע על חק קבוע כמה דפין בכל יום עד שתגמר בעונת השם יתברך כל הארבעה חלקי שלחן ערוך, ותחזור ותתחיל וכי וכן תנהג כל ימי חייך, ובהנה ייטיב לך לעד.

דברי אוהבך באמת לנצח תפצח ומתגעגע לטובתכם באמת למענו יתברך לבד לא בשביל שום פניה וכוונת של עולם הזה חס ושלום, רק למען האמת לאמתו לבד.

נתן מברסלב

שיעורים קבועים

יום	תאריך לחודש	ליקוטי מוה"ר"ן ח"א	ליקוטי מוה"ר"ן ח"ב	ליקוטי תפילות ח"א	הדף היומי סוטה
שבת	ט	נה.	קט	וסא	כו
א	י	נה.	קמ	וסא	כז
ב	יא	נו.	קמא	וסא	כח
ג	יב	נו.	קמב	וסא	כט
ד	יג	נז.	קמג	וסא	ל
ה	יד	נז.	קמד	וסא	לא
ו	טו	נח.	קמה	וסא	לב

על הפרשה

היש עבודת ה' בתוך חלל פנוי?

הקושיות הן עניין מסוכן, וכשיעקב אבינו פוגש בהן הוא מניח את האבנים למראשותיו, זורק את השכל והולך לישון.

גם הגלות היא חלל, כאן תיבנה ותיכונן גאולה ובית מקדש שלישי, אבל בינתיים הכל חלול וריק וחשוך. הסכנה הגדולה ביותר המאיימת על כל חלל פנוי אלו השאלות. ריק מזמין שאלות, והם שוקלות המון, במיוחד כשהן רובצות על הלב. לפיכך נוטל יעקב אבינו מאבני המקום "וישם מראשותיו", והוא נשכב לישון. יעקב אבינו המתמיד הבלתי נלאה שבילה בשיבה של שם ועבר ארבע עשרה שנה, יומם ולילה למד ולא נתן תנומה לעפעפיו - הולך לישון? "ובלכתך בדרך"??

לימוד עצום יש כאן: יש מקום ויש שעה שאין ברירה, אלא ללכת לישון, לסלק את השכל, לאסוף את כל הקושיות להערים אותם למראשותיך - מעל הראש לא בפנים. אל תשאל שאלות, אל תתקעש להבין, הנח לשאלות להיות שם למראשותיך ואתה שוכן בתוך האמונה.

אברים ופדרים

ברם יעקב אבינו לא רק ישן בהר, הוא גם בורא שם את התקווה הגדולה לכל המצבים הקשים שיתרגשו לבוא לעולם. יעקב אבינו תיקן את תפילת ערבית. התפילה הזו אחרונה ומאוחרת והרקע תמיד חשוך.

שלא כמו שחרית ומנחה, ערבית נחשבת תפילת 'רשות', מדוע? תפילות כנגד קרבנות, ובבית המקדש הקריבו את התמיד בשחר ובין הערביים. בשני קצות היום יש מקום לתפילה, יש אור, בקצה אחד הוא מפציע ובקצה שני שוקע. כשיש אור אפשר להתפלל, אפשר לחייב אותך להתפלל.

אבל בלילה אין עבודה בבית המקדש, אין קרבנות, אי אפשר לקבוע שם מועד לתפילה. אין קרבנות אבל עבודה בכל זאת יש, עבודה מסוג אחר. אברים ופדרים, חלקי הקרבנות שלא התעכלו במהלך היום, עולים למזבח ונשרפים כל הלילה. העלאת אברים ופדרים נחשבת עבודה של רשות, לפיכך גם ערבית שנתקנה כנגדם, רשות היא.

יש עבודות יום, קרבנות שלמים ומעשים הראויים להתכבד בהם. אבל יש את השאריות, אברים ופדרים, חלקי נפש בלתי שלמים, מחשבות מעופפות שנתזו מעל גבי המזבח. חלקי מוח שברחו מהתפילה. רצונות שהתפזרו ולא התעכלו יחד עם הלב. כל אלו נערמים לכדי גלות הנפש, ואת האברים הללו, הפזורים והנידחים, פוגש יעקב אבינו בהר. והוא מעלה אותם על גבי המזבח.

הוא מתפלל ערבית, והוא מורה לנו שבמהלך השנים הארוכות הללו כשנשהה על ההר הריק מבית מקדש, לאורך לילות הגלות, לא נרפה ידיים. אדרבה, נעבוד את ה' באברים ופדרים בלתי מעוכלים. נשליך אל המזבח את שברי המילים שלנו, את פזורי המחשבות, את הניצוצות הנפולים. זו עבודה של לילה, והיא שתביא לנו את אור השחר והגאולה.

(ע"פ ליקו"ה, חו"מ הל' פקדון וד' שומרים ג')

הוד נדיר חופף על הפרשיות הללו. היקום של האבות נקי ובראשיתי ואבותינו מתהלכים בו ראשונים ופוגשים את הכל לגמרי בהתחלה. העולם כולו אינו אלא חלל פנוי והרוחניות ריקה ברובה. טרם הילכו כאן צדיקים, עוד לא ניטעו שדות התורה, איש לא לימד את אברהם אבינו אמונה, וכשיצחק יצא לשוחר בשדה לא היה שם מניין, לכאורה. באופן הזה יוצא יעקב אבינו בפרשת השבוע לפגוש את האמונה, לבד.

"ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה". חרן הזו אינה מרפה, תרח אבי אברהם נמלט אליה מאור כשדים ובה קבע את מושבו, אברהם בצו שמימי נודד ממנה ללכת ארצה כנען, ומאז למרות שחלפו שלושה דורות, שוב ושוב היא מחזירה אליה את סיפורי התורה. השידוך של יצחק נרקם בה ובדרך אליה, וכעת גם שידוכיו של יעקב אבינו מובילים אליה ובאופן אף מובהק יותר: "יש שהולך אצל זיווג" כותב המדרש, "ויש שזיווגו בא אצלו" (רבה, ויצא). יעקב אבינו אינו שולח שליח הוא יוצא בעצמו חרנה.

זו יציאה מחוץ לעולם, אל הריק וההעדר שבחוף. באר שבע מיושבת זה מכבר בבני אדם ברי דעת, במשפחת אברהם ויצחק, ויעקב הולך חרנה... הכי רחוק שניתן להעלות על הדעת. חרן ושכנותיה שייכות לעבר הקדום, נטויות בתקופות עתיקות של אמונות זרות ומזרות. שם גר לבן עם כשפיו ואיליו, ויעקב אבינו יוצא והולך לשם.

לא זו בלבד - בדרכו הוא מאבד את כל הונו. אליפז בן עשיו שודד את כל כספו, וכשהוא שב בקפיצת הדרך אל מקום הר הבית שבבית אל, שוקעת החמה שלא בעונתה ונוטלת ממנו את שאריות האור האחרונות. כל עולמו של יעקב אבינו אינו אלא חלל פנוי, חשוך, ריק.

חלל פנוי

הריק מפחיד. אנשים חוששים ממקומות חשוכים וריקים, אדם אוהב להימצא במקום מיושב ומואר. הריקנות מסוכנת לא מפני מה שאין בה - אלא משום מה שעלול להתנחל בה. מקום ריק מייצר פסולת ומזמין צרות, בתוך החלל הפנוי יש מקום לקליפות ובלבולים.

אבל החלל הפנוי הוא גם מכון ליצירת אמונה, למעשה כל העולמות הקדושים והטהורים, כל הרוחניות וכל מדרגות האמונה, השתלשלו ונבראו בתוך חלל פנוי. העפר עליו דורך יעקב אבינו בבית אל הוא המקום של בית המקדש, אבל עכשיו אין שם בית ולא מקדש, יש שם חלל. ובתוך החלל הזה הוא פוגש את הגלות וכל מאורעותיה.

פרק י"ט [ג]

וכן אבותינו כשהיו במצרים כתיב: "ויהי בימים הרבים ההם ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים".

בארנו במאמרים הקודמים את העצה הנפלאה של 'אנחה' אשר מכאן התחיל הגאולה של ישראל מארץ מצרים, כאשר עם ישראל התאנחו מעומק ליבם להשי"ת.

והיות ועצה זו חשובה ויקרה מאוד למעלה, כמו שגילה רביז"ל בכמה תורות בליקוטי מוהר"ן ובשיחות, והיא עצה השייכת לכל אחד בכל דרגא שהוא, לכן אמרנו להרחיב עוד בענין נשגב זה.

***

דביקות בהשי"ת על ידי אנחה

[א] הרה"ק ר' בונים מפשיסחא, הגיע פעם לרבו היהודי הקדוש, ואמר לו היהודי הקדוש: אני אומר לכם מה זה דביקות. היה פעם קצב אחד שגר בקצה אחד של העיר, והתעכב בערב שבת בחנותו, ופתאום ראה שהשמש עומדת לשקוע, סגר חנותו, ורץ לביתו שבקצה השני של העיר. ובאמצע עבר דרך בית הכנסת, וראה שכבר עומדים באמצע התפילה, תפס את ראשו ואמר: "אבוי לי!" וסיים היהודי הקדוש: זהו דביקות!!!

כי פעמים נדמה שבדיקות הוא מי שדבוק במחשבתו לגמרי בבורא עולם, כמו שרואים אצל הצדיקים הגדולים, אבל באמת, כל יהודי שנמצא היכן שנמצא, ובפתע פתאום נזכר בבורא עולם, ומתאנח על ריחוקו, זה מראה על דביקות בהשי"ת. ובדרך זה יכול כל אחד להיות דבוק בהשי"ת, כי אם אמנם הוא רואה את גודל ריחוקו מהשי"ת, ואינו רואה שום עצה לנפשו, איך יזכה להתקרב להשי"ת, לכל הפחות יתאנח על הריחוק, ויראה להשי"ת את כיסופיו להתקרב אליו, וכך הוא נעשה דבוק בהשי"ת, וזהו בעצמו תחילת הגאולה הרוחנית שלו.

אנחה מגלה את היהודי שבתוכו

[ב] וכמו כן סיפר הרה"ק חנוך הענין מאלכסנדר ז"ל מעשה בקצב אחד, שהיה חותך את הבשר, ולפתע פתאום ראה שכבר נכנס השבת, השליך תיכף את סכיניו, ורץ אל בית הכנסת, ונכנס באמצע תפילת 'לכה דודי' תוך כדי ריצה, ונאנח אנחה גדולה.

וסיים המעשה באומרו: אנחה זו, לא היתה של הקצב אלא היהודי שבתוכו התאנח.

וכך אפשר לבאר הפסוק "ויאנחו בני ישראל מתוך העבודה", כלומר שאפילו שישאלו שישאלו את העבודה בעבודת מצרים במי"ט שערי טומאה, בכל זאת 'מתוך העבודה' זעקו 'בני ישראל' היינו 'היהודי שבתוכם' זעקו והתאנחו, ומכאן התחילה ישועתם.

[ג] כי בכל יהודי יש את החלק החיצוני שזה הגוף המגושם שלו שמרחיק אותו מהשי"ת, ויש את החלק הפנימי היהודי שבו, שנמצא עמוק בתוכו. אלא שבמשך הזמן ככל שאדם משתעבד לגופו ומתרגל ללכת אחר הרצונות שלו, כך הוא שוכח את נשמתו, ואינו מרגיש את היהודי שבו.

הטרדות משעבדות את האדם שישכח נשמתו

[ד] אבל בכל זאת תמיד יש את נקודת היהדות שעומד בפנים וזועק שהוא קיים, ואינו מניח ליהודי לעשות עבירות בשלוות הנפש.

ומה עושה היצר הרע שבביל לדכאות את נקודת היהדות? הוא משעבד את האדם בטרדות רבות ובדאגות מרובות, עד שלא יהיה לו פנאי כלל לחשוב ולזכור את הנשמה, ולהקשיב לקול הטהור המתנגן בכל יהודי.

וזה עיקר הנצחון של היצר הרע, לכבוש את הנשמה בטרדות ובלבולים, עד שישכח שיש כזו מציאות הנקראת נשמה. וזה היה העצה של מצרים נגד עם ישראל, מחשש של 'פן ירבה ופן יפרוץ', לשעבדם בעבודה קשה וכמו שכתוב 'ולא שמעו אלי מקוצר רוח ועבודה קשה'.

[ה] והוא המציאות של רוב העולם, שטרודים ורצים אחר קיום החיים שלהם, כל אחד בעניניו, עד שאין רגע של יישוב הדעת לזכור את הנשמה. וכך היו ישראל במצרים הרבה שנים. עד שיום אחד 'היהודי שבתוכם' התעורר והתחיל להתאנח - 'ויאנחו בני ישראל מתוך העבודה' ומכאן התחיל להתלגלג ישועתם.

נוכחי אור

הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל

אזמרה לאלוהי בעודי

כי אם אינו שש לקחת עוד, ככל הנראה אינו חש ומרגיש את

חשיבות הרכוש הבא לידו.

כלומר, שחסרון השמחה בנקודה טובה, היא הסיבה שלא ישאף לרכוש עוד ועוד נקודות טובות. ודבר זה הוא הפסד גדול הן על העבר והן על ההווה והעתיד, וכל התקדמותו בעבודת ה' בחיות ובשמחה מוטלת בספק רב...

להתחנן להשי"ת להעריך הנקודה טובה

אי לכך, כדי שירגיש כראוי וכיאות את ערכן של הנקודות טובות, כדי שיהיו לו לתנופה חזקה להמשיך התקדמותו והתעלותו בעבודתו ית"ש - צריך להרבות בתפילה ובתחנונים שיזכה באמת לדעת ולהעריך כראוי כל עשייה שבקדושה, וממילא ירגיש חשיבותה של כל נקודה טובה שזוכה בעניו לעשות.

כלומר, כי באמת כל עובדא דקדושה שהאדם זוכה לעשות, היא יקרה לאין ערוך, וכל חפצין לא ישוו בה. וכדי להרגיש ערכה של נקודה טובה כמו שהיא באמת, צריך להרבות להעתיך להשי"ת על כך. כי יתכן כי עקב עוביות האדם וגשמיותו לא יזכה להבין ערכה של עשייה דקדושה, ותפילה בודאי תועיל לזה.

על כל צעד ושעל נפגש האדם בנקודות טובות מאירות, שאפשר לחיות עצמו בהן בכל מצב, כגון: ציצית, תפילין, נטילת ידים, אמירת ברכות הנהנין וברכות המצוות וכיוצא בזה. כל אלו הרי הם דברים טובים ונפלאים באמת לאמתן, שערכן לא יסולא בפז.

וכשהאדם יזכה להרגיש את טובתן ומעלתן, תהיה זאת עבורו התעוררות והתחזקות לאין ערוך להמשך דרכו בעבודת השי"ת. כי כפי מידת שמחתו בהן, כן בהכרח ישאף וישתוקק לעוד ועוד, בלי גבול...

כי אם אינו שואף לעוד, הדבר ברור שאינו מרגיש את חשיבות המצוות שהוא עושה. אמנם, בפיו ישבח תמיד את חשיבות המעשים טובים, אך לבו רחוק ממנו, והוא רואה, שאם הם כל כך טוב, מדוע אינו שואף לטוב נוסף?...

יערזנו השי"ת לזכות לראות את הטוב אשר בנו ובמעשינו ולחדש כנשר נעורינו, אכ"ר.

נקודה טובה.

הנחתי תפילין, התעטפתי בציצית, קראתי קריאת שמע, מעשים יומיומיים שדרכו של אדם לדושן בעקביו דישה אחר דישה, עד שמבלי משים הופכים הם להרגל הנעשה מאליו מבלי לחונם במחשבה כלשהיא, נעשה כשור הדש בתבואה ההולך במעגל ללא הפסקה, הולך הוא לשם הליכה, כך הוא מניח תפילין מהסיבה הפשוטה 'שרהי כבר שלושים שנה שאני מניח תפילין'.

אל מול קביעות זו נלחם רבינו, רבינו דורש מאיתנו לחיות בכל יום את יום זה 'היום אם בקולו תשמעו', לחוש בכל הנחת תפילין כי הנה אני הולך "לקיים מצות בוראי שצונו להניח תפילין ככתוב בתורתו וקשרתם לאות על ירך והיו לטטפת בין עיניך", 'הלשם יחוד' שלפני הנחת תפילין לא נאמר כמלמול עיניך בין גים לנים, אלא הנחת תפילין כולה הופכת ל - 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה'.

על כן ענין ההתחזקות, שהאדם מחזק עצמו, ומרגיש שמחה בלבו עם הנקודות טובות שזכה לעשות, הוא חשוב עד למאד, ויש בו תועלת עצומה, התעוררות גדולה ותנופה רבה להמשיך דרכו בעבודתו את בוראו יתברך.

מי פתי יוותר על רכוש יקר...

ועוד תועלת מרובה יש מהתחזקות זו והחיפוש אחר ה'נקודות טובות', שאחר שיראה האדם כמה חשובים הם נקודות טובות אלו, ועד כמה יקרים הם לפני אדון כל, לא יתכן שלא ירצה ולא ישתוקק לעשות טוב עוד ועוד...

כי כאשר האדם מרגיש באמת שהמעט הטוב שהוא מחיה עצמו בו, הוא כל כך טוב ומעולה, איך יתכן שהוא יסתפק במעט הזה בלבד? כי אם הוא אכן מסתפק בזה, ונפשו לא תכסוף ותשתוקק להוסיף כהנה וכהנה על הטוב שכבר עשה, אות וסימן הוא כי שמחתו אינה שלימה ומוחלטת. ומלבד זאת זה הרי זלזול בקדשי ה'.

הבה נתבונן, כיצד יתכן דבר כזה, שניתנת לו לאדם האפשרות לזכות ברכוש יקר, נוסף על מה שיש לו כבר, ומרפה ידיו ואינו נוטל?... מהיכן זה נובע?...

והיא

עצה פשוטה כל כך לקיום, כי אפילו שנמצאים במצב של טרדה, בכל זאת תמיד אפשר להתאנח להשי"ת מתוך היהודי שבתוכו, על ריחוקו מלימוד, קדושה, תפילה, אמונה, מידות טובות וכו'. ואפילו תוך כדי הנפילה בעצמה, לא לשקוע בהרגשה הנה אני עבד למצרים... ואיני יכול לעשות כלום, אלא יתגבר להתאנח, ולא יסכים למציאות הזו של השעבוד, שהרי באמת בתוך תוכו הוא יהודי.

[ו] ואין צריך לחכות שיתעורר היהודי שבתוכו להתאנח, אלא יתאנח על מצבו, אפילו בלי הרגשה כלל, וככל שירבה באנחות אלו, ויאמין שהם יקרות מאוד למעלה, כך ממילא יתעורר הנקודת היהודי שבתוכו, עד שבהמשך יוכל להתחיל לראות גאולה בכל מיני ענינים ברוחניות.

